

OSREDNJESLOVENSKO OBMOČJE

1 OSNOVNI PODATKI O KNJIŽNICAH NA OBMOČJU

Na Osrednjeslovenskem območju knjižnično dejavnost opravlja ena osrednja območna knjižnica (OOK) in osem osrednjih knjižnic (OK). Vprašalnik o stanju domoznanske dejavnosti so izpolnile vse knjižnice območja.

Ime knjižnice (Ime kraja)	OOK	OK
Cankarjeva knjižnica Vrhnika (Vrhnika)		X
Knjižnica Domžale (Domžale)		X
Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik (Kamnik)		X
Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica (Cerknica)		X
Knjižnica Logatec (Logatec)		X
Knjižnica Medvode (Medvode)		X
Knjižnica Litija (Litija)		X
Mestna knjižnica Grosuplje (Grosuplje)		X
Mestna knjižnica Ljubljana (Ljubljana)	x	

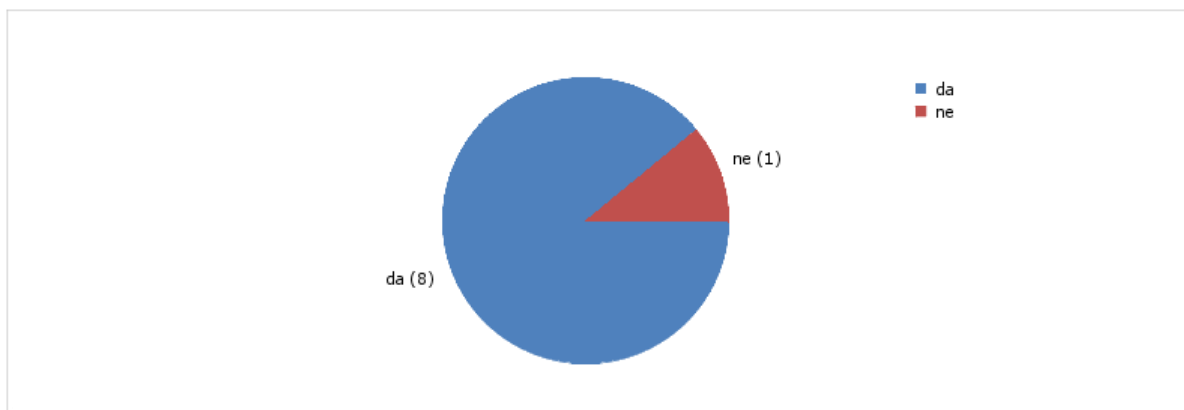
2 ORGANIZACIJA KNJIŽNIČNE DOMOZNANSKE DEJAVNOSTI

2.1 DOMOZNANSKA DEJAVNOST GLEDE NA 2., 16., 27. IN ČLEN ZKNJ-1

Ime knjižnice	Domoznanska dejavnost glede na člene ZKnj-1				
	zbiranje, obdelovanje, varovanje in posredovanje domoznanskega gradiva	varovanje knjižničnega gradiva, ki je kulturni spomenik	posredovanje bibliografskih in drugih informacijskih proizvodov in storitev	koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva za svoje območje	organizacija kulturnih prireditev, ki so povezane z domoznansko dejavnostjo
Cankarjeva knjižnica Vrhnika (Vrhnika)	x		x		x
Knjižnica Domžale (Domžale)	x	x	x		x
Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik (Kamnik)	x		x		x
Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica (Cerknica)	x	x	x		x
Knjižnica Logatec (Logatec)	x		x		x
Knjižnica Medvode (Medvode)	x				x
Knjižnica Litija (Litija)	x	x	x		x
Mestna knjižnica Grosuplje (Grosuplje)	x	x	x		x
Mestna knjižnica Ljubljana (Ljubljana)	x		x	x	x

Sklepamo lahko, da knjižnice, ki ne opravljajo dejavnosti varovanja knjižničnega gradiva, ki je kulturni spomenik, tega ne počnejo zato, ker nimajo v hrambi knjižničnega gradiva s statusom kulturnega spomenika, saj je postopek razglasitve kulturnega spomenika zapleten in dolgotrajen. V nadaljnjih izvedbah pregleda stanja domoznanstva bi bilo morda smiselno povprašati knjižnice o tem ali hranijo knjižnično gradivo, ki bi lahko imelo status kulturnega spomenika ter ali imajo namen sprožiti postopke za razglasitev.

2.2 AKTIVNA VKLJUČENOST ORGANIZACIJSKIH ENOT (KK) V VZAJEMNI BIBLIOGRAFSKI SISTEM

Knjižnica Litija je vključena v vzajemni bibliografski sistem z obema svojima enotama ter z dvema kolekcijskima zbirkama (Vače in Gabrovka), s preostalimi osmimi kolekcijskimi zbirkami pa ne.

2.3 ORGANIZACIJA STROKOVNE OBDELAVE DOMOZNANSKEGA GRADIVA

Ime knjižnice	Strokovna obdelava domoznanskega gradiva			
	na domoznanskem oddelku	na oddelku obdelave	v okviru drugih oddelkov	drugo
Cankarjeva knjižnica Vrhnika (Vrhnika)	x	x		
Knjižnica Domžale (Domžale)		x		
Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik (Kamnik)		x		
Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica (Cerknica)	x	x	x	
Knjižnica Logatec (Logatec)		x		
Knjižnica Medvode (Medvode)				x
Knjižnica Litija (Litija)		x		
Mestna knjižnica Grosuplje (Grosuplje)		x		
Mestna knjižnica Ljubljana (Ljubljana)				x

5 knjižnic od 9 domoznansko gradivo obdeluje le na oddelku obdelave, 1 na domoznanskem oddelku in oddelku obdelave, 1 na domoznanskem oddelku, oddelku obdelave ter v okviru drugih oddelkov, 2 knjižnici od 9 pa sta navedli, da imata obdelavo domoznanskega gradiva urejeno drugače. Knjižnica Medvode ima en sam prostor, v katerem poteka vse administrativno in strokovno delo (administracija, obdelava,...). V Mestni knjižnici Ljubljana pa

je organiziran specializiran Center za domoznanstvo in specialne humanistične zbirke - Slovanska knjižnica, ki prevzema tudi naloge obdelave domoznanskega gradiva.

2.4 DODELJEVANJE ENOTNO DOGOVORJENE OZNAKE «DOM» DOMOZNANSKEMU GRADIVU

Ime knjižnice	Enotno dogovorjena oznaka DOM se dodeljuje		
	da	ne	da, vendar tudi druge
Cankarjeva knjižnica Vrhnika (Vrhnika)		x	
Knjižnica Domžale (Domžale)	x		
Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik (Kamnik)		x	
Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica (Cerknica)			x
Knjižnica Logatec (Logatec)	x		
Knjižnica Medvode (Medvode)		x	
Knjižnica Litija (Litija)		x	
Mestna knjižnica Grosuplje (Grosuplje)	x		
Mestna knjižnica Ljubljana (Ljubljana)			x

Enotno dogovorjeno oznako »dom« domoznanskemu gradivu v vzajemnem bibliografskem sistemu v podpolju 992b dodeljuje le 5 knjižnic na območju, od tega 2 knjižnici poleg enotne oznake »dom« domoznanskemu gradivu dodeljujeta še druge oznake. Tako kar 4 knjižnice enotno dogovorjene oznake »dom« ne dodeljujejo, temveč za označevanje domoznanskega gradiva uporabljajo svoje interne oznake, navedene v spodnji preglednici.

Knjižnica	Druge oznake v podpolju 992b
Cankarjeva knjižnica Vrhnika	V podpolje 996r vpišemo oznako »dom« (leto).
Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik	Ker je domoznansko gradivo postavljeno v posebni zbirki, to označimo v signaturi z interno oznako DO.
Knjižnica Medvode	Enotno dogovorjeno oznako »dom« smo uporabljali do 1. 4. 2009, ko smo se kot knjižnica izločili iz Mestne knjižnice Ljubljana in postali samostojni javni zavod. Da bi ločili dotedanje in naše nove domoznanske zapise, smo se odločili za oznako DGM.
Knjižnica Litija	Ker za ta dogovor nismo vedeli, pri obdelavi gradiva pa že v signaturi označimo domoznansko gradivo.

2.5 DEJAVNOSTI ZA PREDSTAVITEV ZBIRKE DOMOZNANSKEGA GRADIVA IN DOMOZNANSKE DEJAVNOSTI

	Ime kraja								
	Vrhnika	Domžale	Kamnik	Cerknica	Logatec	Medvode	Litija	Grosuplje	Ljubljana
organizacija domoznanskih prireditev (domoznanskih pogovorov, literarnih večerov ipd.)	x	x	x	x	x	x	x	x	X
domoznanska bibliopedagoška dejavnost	x	x	x	x	x	x	x	x	X
domoznanske			x	x				x	

dejavnosti za uporabnike s posebnimi potrebami									
razstavna dejavnost (priprava domoznanskih razstav)	x	x	x	x	x	x	x	x	X
publicistična dejavnost	x		x	x	x		x	x	X
priprava biografskih gesel za biografski leksikon v elektronski obliki			x	x			x		
digitalizacija	x	x	x	x	x	x	x	x	x
objava domoznanskih vsebin na različnih portalih	x	x	x	x	x	x	x	x	X
izdelovanje bibliografij	x		x	x			x	x	X
seznanjanje uporabnikov z drugimi domoznanskimi zbirkami na območju	x	x	x	x	x	x	x	x	X
pomoč drugim knjižnicam pri razreševanju identitete lokalnih avtorjev	x	x	x	x	x	x	x	x	x
drugo									

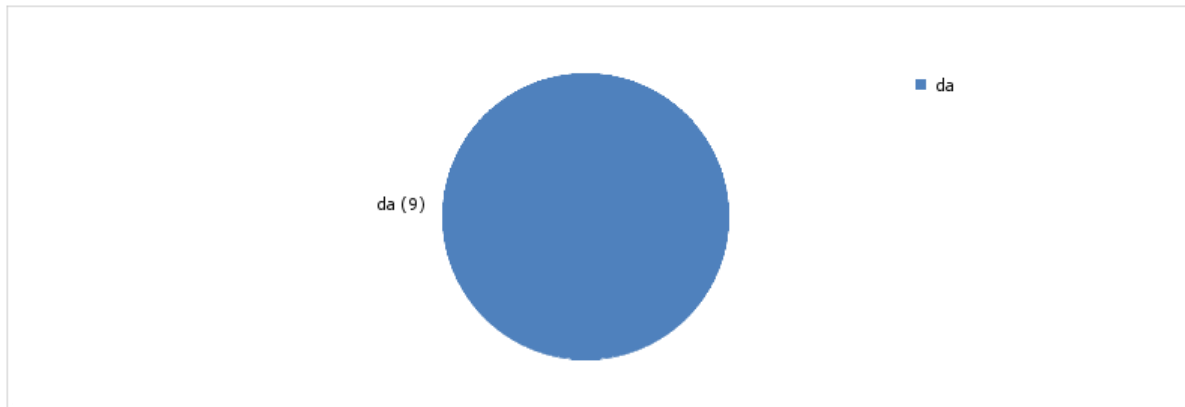
2.6 IZDELOVANJE BIBLIOGRAFIJ

Ime knjižnice	Bibliografije se izdelujejo		
	v tiskani obliki	v elektronski obliki	se ne izdelujejo
Cankarjeva knjižnica Vrhnika (Vrhnika)	x		
Knjižnica Domžale (Domžale)			x
Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik (Kamnik)	x	x	
Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica (Cerknica)	x	x	
Knjižnica Logatec (Logatec)			x
Knjižnica Medvode (Medvode)			x
Knjižnica Litija (Litija)	x		
Mestna knjižnica Grosuplje (Grosuplje)	x		
Mestna knjižnica Ljubljana (Ljubljana)		x	

Bibliografije izdeluje 6 od 9 knjižnic, in sicer 3 samo v tiskani obliki, 1 samo v elektronski obliki, 2 knjižnici pa izdelujeta bibliografije v obeh oblikah. 3 knjižnice bibliografij sploh ne izdelujejo.

Kot razlog za to vse 3 navajajo, da niso zaznali potrebe po izdelovanju bibliografij, 2 pa navajata tudi kadrovske težave.

2.7 PROMOCIJA DOMOZNANSKIH VSEBIN

Domoznanske vsebine promovirajo vse knjižnice območja.

2.7.1 Medijske poti za promocijo domoznanskih vsebin

Ime knjižnice	Promocija domoznanskih vsebin						
	spletne strani, portali	socialna omrežja	promocijski material	tiskani mediji	radio	TV	drugo
Cankarjeva knjižnica Vrhnika (Vrhnika)	x	x	x	x	x		
Knjižnica Domžale (Domžale)	x	x	x	x			
Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik (Kamnik)	x	x	x	x			
Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica (Cerknica)	x	x	x	x	x	x	
Knjižnica Logatec (Logatec)	x	x	x	x	x		
Knjižnica Medvode (Medvode)	x	x		x	x	x	
Knjižnica Litija (Litija)	x	x	x	x		x	
Mestna knjižnica Grosuplje (Grosuplje)	x	x	x	x	x	x	
Mestna knjižnica Ljubljana (Ljubljana)	x	x	x	x	x	x	

Najbolj pogoste medijske poti, ki jih knjižnice območja uporabljajo, so spletne strani in portali, socialna omrežja ter tiskani mediji, sledi promocijski material, nato pa radio in TV.

2.7.1.1 Družbena omrežja za promocijo domoznanskih vsebin

Ime knjižnice	Družbena omrežja za promocijo					
	Facebook	Pinterest	YouTube	Instagram	Snapchat	Drugo
Cankarjeva knjižnica Vrhnika (Vrhnika)	x		x			
Knjižnica Domžale (Domžale)	x					
Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik (Kamnik)	x					x
Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica	x		x			

(Cerknica)						
Knjižnica Logatec (Logatec)	x					
Knjižnica Medvode (Medvode)	x					
Knjižnica Litija (Litija)	x		x			
Mestna knjižnica Grosuplje (Grosuplje)	x					
Mestna knjižnica Ljubljana (Ljubljana)	x		x	x		x

Vse knjižnice območja (9) uporabljajo Facebook, 4 uporabljajo YouTube, 1 Instagram, 2 pa sta označili možnost Drugo (Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik ter Mestna knjižnica Ljubljana uporabljata tudi Twitter).

2.8 NAČRTI NA PODROČJU UREDITVE DOMOZNANSKE DEJAVNOSTI V NASLEDNJEM TRILETNEM OBDOBJU

Ime knjižnice	Načrti glede ureditve domoznanske dejavnosti				
	oblikovanje domoznanske zbirke	oblikovanje samostojnega domoznanskega oddelka	poudarek na ustreznem varovanju in zaščiti gradiva (skladno z načeli IFLA)	zaposlitev strokovnega delavca za domoznanstvo	drugo
Cankarjeva knjižnica Vrhnika (Vrhnika)			x		
Knjižnica Domžale (Domžale)	x		x		
Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik (Kamnik)					x
Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica (Cerknica)					x
Knjižnica Logatec (Logatec)	x	x	x		
Knjižnica Medvode (Medvode)	x				x
Knjižnica Litija (Litija)					x
Mestna knjižnica Grosuplje (Grosuplje)				x	x
Mestna knjižnica Ljubljana (Ljubljana)			x		x

Na vprašanje o načrtih na področju ureditve domoznanske dejavnosti v naslednjem triletnem obdobju je odgovorilo vseh 9 knjižnic. Izmed navedenih predlogov knjižnice v največji meri načrtujejo poudarek na ustreznem varovanju in zaščiti gradiva (skladno z načeli IFLA) (4 knjižnice) ter oblikovanje domoznanske zbirke (3 knjižnice). Oblikovanje samostojnega domoznanskega oddelka načrtuje 1 knjižnica (Knjižnica Logatec), prav tako zaposlitev strokovnega delavca za domoznanstvo (Mestna knjižnica Grosuplje).

Kaj splošne knjižnice še načrtujejo na področju ureditve domoznanske dejavnosti v naslednjem triletnem obdobju, so navedle pod možnost "drugo".

Knjižnica	Načrti na področju ureditve domoznanske dejavnosti v naslednjem triletnem obdobju
Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik	Ureditev zbirke drobnega tiska.
Knjižnica Medvode	Nadaljevanje dosedanjega načina dela, prizadevanje za nadgradnjo knjižnice in s tem pridobitve novih prostorov, tudi domoznanskega kotička.
Knjižnica Litija	Širitev dostopnosti - digitalizacija, on line dostopi do nekaterih zbranih vsebin (objava na Kamri ...)
Mestna knjižnica Grosuplje	Dopolnjevanje in urejanje domoznanske zbirke, elektronski biografski leksikon.
Mestna knjižnica Ljubljana	Razvoj dejavnosti katalogizacije domoznanskih tematik ter prenova domoznanske spletne strani in spletne bibliografije.

Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica je navedla drugo, a ni specificirala, kaj naj bi ta opcija pri njih zajemala.

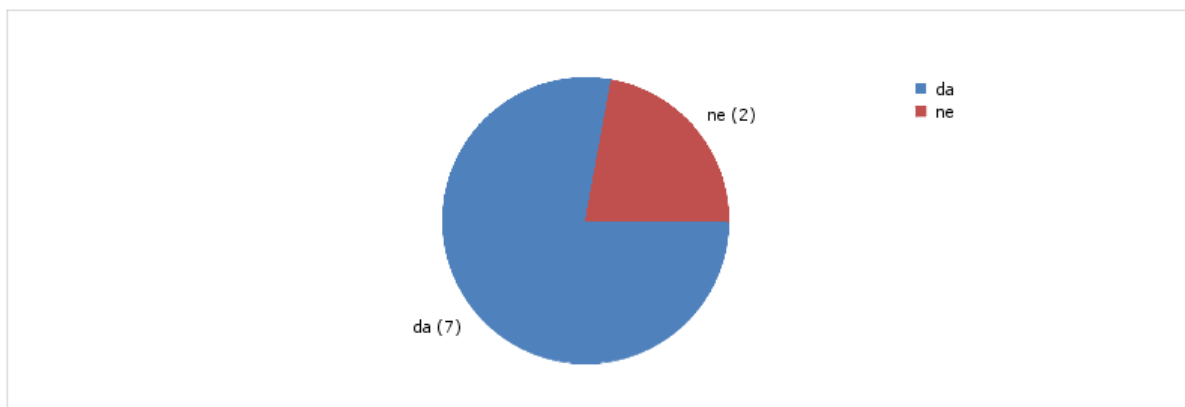
2.9 SODELOVANJE, ORGANIZIRANJE IN USKLAJEVANJE STROKOVNEGA DELA Z DRUGIMI SORODNIMI USTANOVAMI

Strokovno delo s sorodnimi ustanovami	Ime kraja								
	Vrhnika	Domžale	Kamnik	Cerknica	Logatec	Medvode	Litija	Grosuplje	Ljubljana
z muzeji	x	x	x	x	x		x	x	x
z arhivi	x			x			x	x	x
z galerijami				x					
z drugimi knjižnicami	x	x	x	x		x	x		x
Z osnovnimi šolami	x	x	x	x	x	x	x		
s srednjimi šolami				x			x		x
z višjimi, visokimi šolami				x					
z društvi, zavodi, združenji, lokalnimi skupnostmi	x	x	x	x	x	x	x	x	x
drugo									

Splošne knjižnice Osrednjeslovenskega območja se pri svojem delu v največji meri povezujejo z društvi, zavodi, združenji in lokalnimi skupnostmi (vseh 9 knjižnic). Sledi sodelovanje z muzeji (8 knjižnic), z drugimi knjižnicami (7 knjižnic) in osnovnimi šolami (7 knjižnic). V manjši meri sodelujejo z arhivi (5 knjižnic), s srednjimi šolami (3 knjižnice), z galerijami (1 knjižnica) ter višjimi in visokimi šolami (1 knjižnica).

Opozoriti je potrebno, da Knjižnica Logatec v tabeli ni označila sodelovanja z višjimi in visokimi šolami, vendar tovrstno sodelovanje navaja v naslednji točki (sodelovanje z Naravoslovnotehniško fakulteto pri simpoziju o dr. Andreju Gosarju).

2.10 PRIPRAVA VSAJ 1 DOMOZNANSKEGA PROJEKTA LETNO V SODELOVANJU Z DRUGIMI SORODNIMI USTANOVAMI

Domoznanskih projektov v sodelovanju z drugimi sorodnimi ustanovami na letni ravni ne pripravljata Knjižnica Medvode ter Mestna knjižnica Grosuplje.

S katerimi ustanovami in na katerem področju sodelujejo knjižnice, prikazuje spodnja preglednica.

Knjižnica	Sodelovanje z ustanovami pri domoznanskih projektih
Cankarjeva knjižnica Vrhnika	Muzejsko društvo Vrhnika - razstave, Muzej usnarstva Šoštanja - sodelovanje na simpoziju, ZVKD - DEKD in TKD - dogodek, letos gostili regijsko srečanje.
Knjižnica Domžale	Društva (organizacija domoznanskih prireditev), Osnovne šole (domoznanska bibliopedagoška dejavnost).
Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik	Kulturno društvo Motnik - Križnikov pravljичni festival, medobčinski muzej Kamnik - gradivo za kamniško -komendski biografski leksikon, ZRC SAZU inštitut za slovensko narodopisje - priprava Križnikovih pravljic za objavo.
Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica	Leto 2017 - Fran Gerbič, OŠ na ožjem notranjskem, Notranjski regijski park, Zgodovinski arhiv Ljubljana, Etnografski muzej, NUK ...
Knjižnica Logatec	DEKD (v sodelovanju z osnovnimi šolami); zbiranje spominov (Europeana, Območna služba Mestna knjižnica Ljubljana); simpozij o dr. Andreju Gosarju (ZRC SAZU, Občina Logatec, Mohorjeva družba, Naravoslovnotehniška fakulteta); snemanje dokumentarnega filma o dr. Andreju Gosarju (RTV, Občina Logatec), digitalizacija občinskih zbornikov (veliko različnih društev, območna služba MKL) etc.
Knjižnica Medvode	
Knjižnica Litija	Z javnim zavodom Bogenšperk in Mestnim muzejem Litija - na področju različnih obletnic dogodkov in znanih osebnosti.
Mestna knjižnica Grosuplje	
Mestna knjižnica Ljubljana	Univerza za tretje življenjsko obdobje, različni muzeji in društva, arhiv RTV SLO, arhiv RS. Čez več let poteka cikel Ljubljana v gibljivih slikah, kjer nam partnerji prispevajo filmske posnetke. predvsem sodelujemo na področju razstavne in prireditvene dejavnosti. Glede pridobivanja domoznanskih vsebin smo napeljali povezave s številnimi ustanovami, ki nam redno pošiljajo v dar po en izvod svojih publikacij.

Knjižnica Medvode in Mestna knjižnica Grosuplje na podvprašanje o ustanovah, s katerimi sodelujeta, nista odgovorili.

3 OBSEG IN IZBOR STROKOVNO UREJENEGA KNJIŽNIČNEGA DOMOZNANSKEGA GRADIVA

3.1 OBSEG INVENTARIZIRANEGA DOMOZNANSKEGA GRADIVA

Preglednica prikazuje skupni obseg inventariziranega domoznanskega gradiva na dan 31. 12. 2016 v knjižnicah Osrednjeslovenskega območja.

Domoznansko gradivo	Obseg	
	Osrednje knjižnice	Krajevne knjižnice
število naslovov	20.587	7.532
- od tega primarno domoznansko gradivo (če se ločuje)	191	210
število inventarnih enot	24.300	12.623
- od tega primarno domoznansko gradivo (če se ločuje)	579	245

Poglavje o obsegu inventariziranega domoznanskega gradiva na dan 31. 12. 2016 je izpolnilo vseh 9 knjižnic območja, vendar le za število naslovov in število inventarnih enot. Glede na izpolnjene podatke primarno domoznansko gradivo ločuje le Knjižnica Logatec. Podatke o številu naslovov, kot tudi inventarnih enot v KK je vneslo vseh 9 knjižnic, 2 od tega sta navedli, da nimajo zaloge (Knjižnica Medvode in Knjižnica Litija).

3.2 PRIRAST DOMOZNANSKEGA GRADIVA V OBDOBJU 1. 1. DO 31. 12. 2016

Domoznansko gradivo	Prirast domoznanskega gradiva	
	Osrednje knjižnice	Krajevne knjižnice
število naslovov	1018	135
od tega primarno domoznansko gradivo (če se ločuje)	12	13
število inventarnih enot	1164	151
od tega primarno domoznansko gradivo (če se ločuje)	24	14

Knjižnice osrednjeslovenskega območja so posredovale podatke le za število naslovov in število inventarnih enot. Primarno domoznansko gradivo ločuje le Knjižnica Logatec. Pri podatkih o številu naslovov kot tudi inventarnih enot sta za KK dve knjižnici (Knjižnica Medvode in Knjižnica Litija) navedli, da nimata zaloge.

3.3 PRIRAST DOMOZNANSKEGA GRADIVA GLEDE NA NAČIN PRIDOBIVANJA V OBDOBJU OD 1. 1. 2016 DO 31. 12. 2016 (ŠTEVILO)

Način pridobivanja	OK		KK	
	naslovi	Inventarne enote	naslovi	Inventarne enote
nakup	402	462	34	35
obvezni izvod	70	72	0	0
dar	550	585	101	116
zamena	0	0	0	0
lastna izdaja	136	30	47	58
Skupaj	1158	1149	182	209

Največ domoznanskega gradiva so knjižnice Osrednjeslovenskega območja prejele iz darov in nakupa.

3.4 ZBIRKA KNJIŽNEGA GRADIVA NA DAN 31. 12. 2016 IN PRIRAST V OBDOBJU 1. DO 31. 12. 2016 (OSREDNJE IN KRAJEVNE KNJIŽNICE SKUPAJ) GLEDE NA VRSTO DOMOZNANSKEGA GRADIVA

Vrsta domoznanskega gradiva	Št. naslovov v zbirki	Prirast	Št. inventarnih enot v zbirki	Prirast	Št. enot, ki še niso računalniško obdelane (ocena)
knjige	16.736	744	29.586	1.409	322
starejše dragoceno gradivo	2.186	27	2.523	30	211
- od tega antikvarno gradivo	120	1	214	1	221
- od tega inkunabule	0	0	0	0	0
siva literatura	1.048	27	113	6	1.013
drugo	2.309	33	0	0	2.423
Skupaj	22.399	832	3.2436	1.446	4.200

Podatke za knjige je posredovalo 8 od 9 knjižnic Osrednjeslovenskega območja (Knjižnica Logatec je vrstico pustila prazno). Knjižnice so na dan 31. 12. 2016 imele v svojih domoznanskih zbirkah 16.736 naslovov knjig ter 29.586 inventarnih enot. Skupni prirast št. naslovov v zbirki je 744, št. inventarnih enot v zbirki pa 1.409. Knjižnice so v letu 2016 imele 322 enot računalniško neobdelanega gradiva.

Za starejše dragoceno gradivo podatka 2.186 št. naslovov v zbirki ter 2.523 inventarnih enot zajemata podatke 3 knjižnic območja (Knjižnice Jožeta Udoviča Cerknica, Knjižnice Franceta Balantiča Kamnik ter Mestne knjižnice Ljubljana), 5 knjižnic je navedlo, da ni zaloge, 1 pa na vprašanje ni odgovorila (Knjižnica Domžale). Prirast 27 naslovov v zbirki ter 30 inventarnih enot zajema podatke le 1 knjižnice (Knjižnice Jožeta Udoviča Cerknica), saj je 7 knjižnic odgovorilo, da ni zaloge, 1 pa na vprašanje ni odgovorila (Knjižnica Domžale). 22 enot računalniško neobdelanega starejšega dragocenega gradiva je navedla le 1 knjižnica (Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik).

Podatki o št. naslovov in inventarnih enot antikvarnega gradiva zajemajo podatke 3 knjižnic območja (Knjižnice Jožeta Udoviča Cerknica, Knjižnice Franceta Balantiča Kamnik ter Mestne knjižnice Ljubljana), ostale knjižnice so navedle, da ni zaloge, razen 1, ki na vprašanje ni odgovorila (Knjižnica Domžale). Podatki o prirastu zajemajo podatke 1 knjižnice (Knjižnice Jožeta Udoviča Cerknica). Po podatkih sodeč knjižnice območja v svoji zbirki ne hranijo inkunabul.

Sivo literaturo po podatkih hranijo le 3 knjižnice (Mestna knjižnica Grosuplje, Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik in Knjižnica Medvode).

3.5 ZBIRKA SERIJSKIH PUBLIKACIJ IN ČLANKOV NA DAN 31. 12. 2016 IN PRIRAST V OBDOBJU OD 1.1. DO 31. 12. 2016 (OSREDNJE IN KRAJEVNE KNJIŽNICE SKUPAJ) GLEDE NA VRSTO DOMOZNANSKEGA GRADIVA

Vrsta domoznanskega gradiva	Število naslovov v zbirki	Prirast	Število inventarnih enot v zbirki	prirast	Število enot, ki še niso računalniško obdelane (ocena)
periodične publikacije	652	114	4.387	230	175
članki	17.419	675	3.586	1.398	7.412
drugo	28	0	0	0	0
Skupaj	18.099	789	7.973	1.628	7.587

Pri periodičnih publikacijah število naslovov v zbirki (652) zajema podatke 8 knjižnic od 9, 1 knjižnica pa ni odgovorila (Knjižnica Logatec). Prirast (114) prikazuje podatke 6 knjižnic, 2 knjižnici sta navedli, da nimata zaloge (Knjižnica Litija in Knjižnica Medvode), 1 pa ni odgovorila (Knjižnica Logatec). Število inventarnih enot v zbirki (4.387) prikazuje podatke 8 knjižnic, 1 knjižnica pa ni odgovorila (Knjižnica Logatec). Prirast inventarnih enot prikazuje podatke 6 knjižnic, 2 knjižnici sta navedli, da ni zaloge (Knjižnica Litija in Knjižnica Medvode), 1 pa ni odgovorila (Knjižnica Logatec). Oceno števila enot, ki še niso računalniško obdelane (175) so navedle 4 knjižnice, 3 so navedle, da ni zaloge (Mestna knjižnica Grosuplje, Knjižnica Litija in Mestna knjižnica Ljubljana), 2 pa nista odgovorili (Knjižnica Logatec in Knjižnica Domžale).

Število naslovov člankov v zbirki (17.419) zajema podatke 7 knjižnic, saj je 1 knjižnica navedla, da nimajo zaloge (Knjižnica Litija), 1 pa na vprašanje ni odgovorila (Knjižnica Logatec). Pri prirastu števila naslov (675) preglednica prikazuje prirast 5 knjižnic. 3 knjižnice so navedle, da ni zaloge (Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik, Knjižnica Litija in mestna knjižnica Ljubljana), 1 pa ni odgovorila (Knjižnica Logatec). Število inventarnih enot (3.586) zajema podatke 3 knjižnic, saj sta 2 knjižnici odgovorili, da ni podatka (Mestna knjižnica Ljubljana in Cankarjeva knjižnica Vrhnika), 2 da ni zaloge (Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik in Knjižnica Litija), 2 knjižnici pa nista podali odgovora (Knjižnica Logatec in Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica). Pri prirastu inventarnih enot (1.398) sta 2 knjižnici navedli, da ni zaloge (Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik in Knjižnica Litija), 2 knjižnici pa nista odgovorili (Knjižnica Logatec in Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica). Tako je v tabeli le prikaz prirasta 5 knjižnic. Podatek o oceni števila enot, ki še niso računalniško obdelane (7.412), zajema podatke 5 knjižnic, 1 je navedla, da ni podatka (Mestna knjižnica Grosuplje), 1 nima zaloge (Mestna knjižnica Ljubljana), 2 pa nista odgovorili (Knjižnica Logatec in Knjižnica Domžale).

Pod drugo je le ena knjižnica navedla število naslovov v zbirki (28, Mestna knjižnica Ljubljana), 4 da ni zaloge (Mestna knjižnica Grosuplje, Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik, Knjižnica Litija in Knjižnica Medvode), 3 knjižnice pa niso odgovorile (Knjižnica Logatec, Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica in Cankarjeva knjižnica Vrhnika). Vse ostale rubrike je izpolnilo 5 knjižnic (Mestna knjižnica Grosuplje, Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik, Knjižnica Litija, Mestna knjižnica Ljubljana in Knjižnica Medvode), in sicer je pri prirastu števila naslov, številu inventarnih enot v zbirki in prirastu inventarnih enot vseh 5 knjižnic navedlo, da ni zaloge. Glede enot, ki še niso računalniško obdelane, je 5 knjižnic navedlo, da nimajo zaloge, 4 pa niso odgovorile (Knjižnica Logatec, Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica, Knjižnica Domžale in Cankarjeva knjižnica Vrhnika).

3.6 ZBIRKA NEKNJIŽNEGA GRADIVA

Vrsta domoznanskega gradiva	Število naslovov v zbirki	Prirast	Število inventarnih enot v zbirki	Prirast	Število enot, ki še niso računalniško obdelane (ocena)
rokopisi	13	1	14	1	100
zapuščine (korpusi)	0	0	0	0	8
slikovno gradivo	4.019	130	2.337	132	4.085
glasbeni tiski	101	6	118	6	0
kartografsko gradivo	149	4	209	9	5
videoposnetki	1.033	70	1.330	71	120
zvočni posnetki	224	9	274	11	1
večvrstno gradivo	8	1	9	1	10
elektronski viri	68	1	72	1	0
drobni tiski	485	0	679	0	4.934
mikrofilmi	49	0	902	0	0
drugo	42	1	103	2	0
Skupaj	6.191	223	6.047	234	9.263

3.7 DODATNA POJASNITEV PRIRASTA DOMOZNANSKEGA GRADIVA

Prirast domoznanskega gradiva v posamezni knjižnici so lahko respondenti pojasnili v obliki odprtega vprašanja. Odgovorile so 4 knjižnice: od tega sta dve navedli, da prirasta domoznanskega gradiva ne želita dodatno pojasniti, ena pa je označila z znakom (-), kar lahko razumemo, da dodatnih pojasnil glede prirasta domoznanskega gradiva ne želijo podati. Edini preostali odgovor je podan v spodnji preglednici.

Knjižnica	Pojasnila o prirastu domoznanskega gradiva
Knjižnica Logatec	Zapuščine (korpusi) - v knjižnici hranimo tri zapuščine - dr. Andreja Gosarja, Ivana Albrehta in Andreja Žigona. Vse zapuščine vsebujejo rokopise, a nič od tega ni računalniško obdelano, tudi najverjetneje v nadaljnje ne bo. neobdelanega slikovnega gradiva imamo ogromno v zapuščini Andreja Žigona, ki se je ukvarjal s fotografijo, poleg tega imamo računalniško neobdelano tudi zbirko starih razglednic.

4 ŠTEVILO IN USPOSOBLJENOST STROKOVNEGA KADRA V DOMOZNANSTVU

4.1 STROKOVNI DELAVCI, KI SKRBIJO ZA DOMOZNANSKO DEJAVNOST

Ime knjižnice	Strokovni delavci	
	Število	EPZ - število
Cankarjeva knjižnica Vrhnika (Vrhnika)	4	1
Knjižnica Domžale (Domžale)	1	0,70
Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik (Kamnik)	2	0,20
Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica (Cerknica)	1	0,35

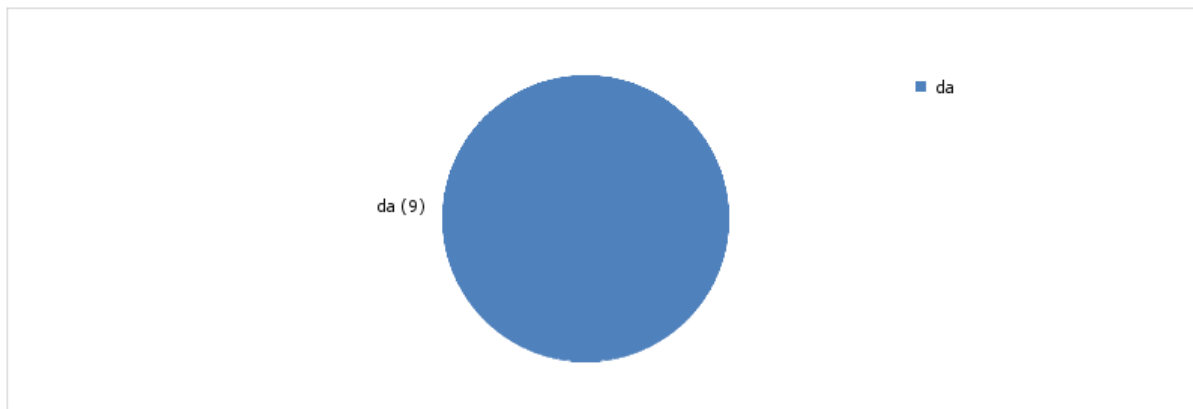
pooblastila za vzajemno katalogizacijo antikvarnega gradiva									
Z dovoljenjem za redakcijo zapisov v normativni bazi podatkov CONOR		x	x			x			x

Na vprašanje o usposobljenem kadru z dovoljenji/pooblastili za kreiranje bibliografskih zapisov v sistemu COBISS je odgovorilo vseh 9 knjižnic. Vse knjižnice imajo dovoljenje A (9), večina jih ima tudi dovoljenje B (7) in C (7), nekoliko manj knjižnic ima dovoljenje za redakcijo zapisov v normativni bazi podatkov CONOR (4), le 1 pa ima dovoljenje D. Zaskrbljujoče je dejstvo, da kar dve knjižnici (Knjižnica Litija in Mestna knjižnica Grosuplje) nimata dovoljenja B, torej pooblastila za vzajemno katalogizacijo sestavnih delov in kontinuiranih virov, ter da ima ena od knjižnic na območju (Mestna knjižnica Grosuplje) le dovoljenje A ter nobenega drugega. Sklepamo lahko, da je Mestna knjižnica Grosuplje zaznala potrebo po kadru z dodatnimi dovoljenji, saj je v vprašalniku pod točko 2. 8 navedla, da ima v naslednjih treh letih namen zaposliti strokovnega delavca za izvajanje domoznanske dejavnosti.

4.3.1 Število vseh zaposlenih s posameznimi dovoljenji

Kader z dovoljenji/pooblastili	Ime kraja									Skupaj
	Vrhnik a	Domžal e	Kamnik	Cerknica	Logatec	Medvode	Litija	Grosuplje	Ljubljana	
	Število									
z dovoljenjem A -	3	6	3	4	3	3	1	1	21	45
z dovoljenjem B1 - pooblastila za vzajemno katalogizacijo sestavnih delov	3	2	2	3	3	3	0	0	13	29
z dovoljenjem B2 - pooblastila za vzajemno katalogizacijo kontinuiranih virov	3	1	1	1	0	1	0	0	7	14
z dovoljenjem SER - pooblastila za vzajemno katalogizacijo serijskih publikacij	3	0	1	1	0	0	0	0	-	5
Z dovoljenjem C	3	3	2	3	0	2	1	0	13	27
Z dovoljenjem D	0	0	0	0	0	0	0	0	4	4
z dovoljenjem za redakcijo zapisov normativni bazi podatkov CONOR	0	3	1	0	0	0	0	0	10	14

4.4 UDELEŽBA ZAPOSLENIH, KI SE UKVARJAJO Z DOMOZNANSKO DEJAVNOSTJO, NA RAZLIČNIH STROKOVNIH USPOSABLJANJIH

Vse knjižnice so odgovorile, da se zaposleni, ki se ukvarjajo z domoznansko dejavnostjo, udeležujejo različnih strokovnih usposabljanj.

4.4.1 Strokovna usposabljanja, ki se jih udeležujejo zaposleni

Ime knjižnice	Strokovna usposabljanja zaposlenih						
	tečaji	predavanja	delavnice	seminarji	kongresi	izobraževanje v tujini	drugo
Cankarjeva knjižnica Vrhnika (Vrhnika)	x	x			x		
Knjižnica Domžale (Domžale)		x	x				
Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik (Kamnik)	x	x			x		
Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica (Cerknica)		x	x	x			
Knjižnica Logatec (Logatec)	x	x	x	x			
Knjižnica Medvode (Medvode)							x
Litija (Litija)		x		x			
Mestna knjižnica Grosuplje (Grosuplje)	x	x	x	x	x		
Mestna knjižnica Ljubljana (Ljubljana)	x	x	x	x	x	x	x

Kot je razvidno iz zgornje preglednice, se največ zaposlenih, ki se ukvarjajo z domoznansko dejavnostjo, udeležuje predavanj (odgovorilo 8 knjižnic od 9), potem tečajev (odgovorilo 5 knjižnic od 9), delavnic (odgovorilo 5 knjižnic od 9) in seminarjev (odgovorilo 5 knjižnic od 9), nekoliko manj kongresov (odgovorile 4 knjižnice od 9), najmanj pa je izobraževanja v tujini (odgovorile le 1 knjižnica – OOK). Možnost “drugo” sta izbrali 2 knjižnici, le 1 pa je tudi navedla usposabljanja, ki se jih poleg naštetih zaposleni še udeležujejo. Slednja je navedla vsakoletno udeležbo na Festivalu domoznanstva: Domfestu, kjer gre za napako, saj Domfest poteka na dve leti.

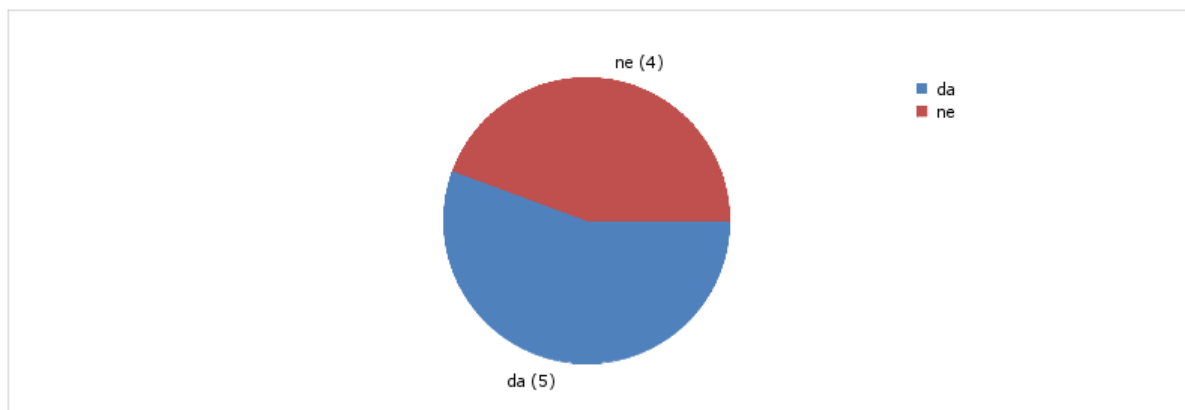
4.4.2 Število oseb, zaposlenih v domoznanski dejavnosti, ki so se usposabljele v obdobju 2014 – 2016 (strokovno, širše knjižničarsko ...)

Ime knjižnice	Usposabljanja v obdobju 2014 – 2016 (število oseb)
Cankarjeva knjižnica Vrhnika (Vrhnika)	4
Knjižnica Domžale (Domžale)	1
Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik (Kamnik)	2
Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica (Cerknica)	3
Knjižnica Logatec (Logatec)	2
Knjižnica Medvode (Medvode)	0
Knjižnica Litija (Litija)	4
Mestna knjižnica Grosuplje (Grosuplje)	2
Mestna knjižnica Ljubljana (Ljubljana)	3
Skupaj	21

Na vprašanje o usposabljanju v obdobju 2014 - 2016 je odgovorilo vseh 9 knjižnic. Izmed zaposlenih v domoznanski dejavnosti sta se v obdobju 2014 - 2016 v največji meri iz posamezne knjižnice usposabljali 2 osebi (navedle 3 knjižnice), čemur sledi usposabljanje 3 in 4 oseb (navedli po 2 knjižnici). Ena knjižnica je navedla, da se je v tem obdobju usposabljala 1 oseba, ena knjižnica pa, da se v tem obdobju ni usposabljala nobena oseba, zaposlena v domoznanski dejavnosti. Naknadno smo ugotovili, da omenjena knjižnica ni tolmačila udeležbe na Domfestu kot vrsto usposabljanja, tako da se je v resnici pri njih v tem obdobju usposabljala 1 oseba, zaposlena v domoznanski dejavnosti.

5 PROSTOR IN OPREMA ZA DOMOZNANSKO GRADIVO

5.1 KNJIŽNICA IMA SAMOSTOJNI DOMOZNANSKI ODDELEK

Odgovore je podalo vseh 9 splošnih knjižnic na območju. Izmed ponujenih možnosti, med katerimi so respondenti lahko izbrali več odgovorov, ima največ knjižnic domoznansko gradivo postavljeno na domoznanskem oddelku (5 od 9) ter organizirano v posebne zbirke (5 od 9). 4 knjižnice imajo domoznansko gradivo postavljeno deloma ločeno, deloma pa skupaj z ostalim knjižničnim gradivom, pri 3 knjižnicah pa je domoznansko gradivo postavljeno ločeno od ostalih delov knjižnične zbirke, tudi če ni organizirano v posebno zbirko.

Za nobeno osrednjeslovenskih splošnih knjižnic pa ne velja, da domoznansko gradivo ni postavljeno ločeno od ostalega knjižničnega gradiva.

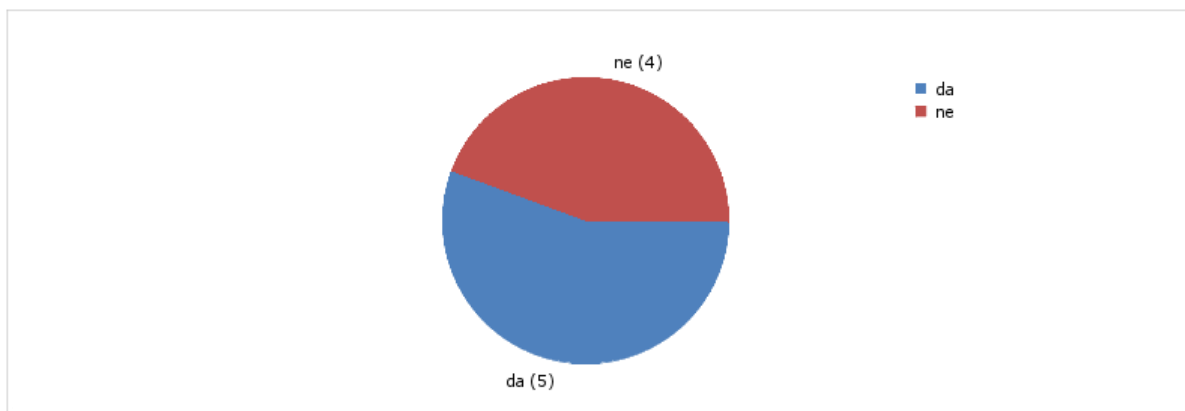
5.3 PROSTORSKA UREDITEV DOMOZNANSKEGA ODDELKA V ORGANIZACIJSKIH ENOTAH (KRAJEVNIH KNJIŽNICAH)

Ureditev domoznanskega gradiva v KK	Ime kraja								
	Vrhnika	Domžale	Kamnik	Cerknica	Logatec	Medvode	Litija	Grosuplje	Ljubljana
domoznansko gradivo ni postavljeno ločeno od ostalega knjižničnega gradiva							X		
domoznansko gradivo je postavljeno deloma ločeno, deloma pa skupaj z ostalim knjižničnim gradivom	X	X		X					X
domoznansko gradivo je postavljeno ločeno od ostalih delov knjižnične zbirke, tudi če ni organizirano v posebno zbirko			X		X			X	
domoznansko gradivo je postavljeno na domoznanskem oddelku									
domoznansko gradivo je organizirano v posebne zbirke									
drugo						X			X

Kot v 13. členu določa Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (2003) imajo v svojih krajevnih knjižnicah domoznansko gradivo postavljeno ločeno od ostalih delov knjižnične zbirke, tudi če ni organizirano v posebno zbirko, 3 knjižnice (Mestna knjižnica Grosuplje, Knjižnica Logatec, Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik), sicer pa je načeloma v vseh organizacijskih enotah domoznansko gradivo postavljeno deloma ločeno, deloma pa skupaj z ostalim knjižničnim gradivom (navedle 4 knjižnice od 9). V eni od knjižnic pa v vseh organizacijskih enotah ni postavljeno ločeno od ostalega knjižničnega gradiva.

2 knjižnici sta glede ureditve domoznanskega gradiva v krajevnih knjižnicah pod drugo navedli dodatni obrazložitvi in sicer je Knjižnica Medvode navedla, da nima organizacijskih enot oziroma KK, MKL pa je navedla, da imajo krajevne knjižnice sprotno – aktualno domoznansko gradivo, ki je vezano na lokalno okolje in ga po določenem časovnem obdobju pošljejo v Center za domoznanstvo.

5.4 OBLIKOVANJE NOVE DOMOZNANSKE ZBIRKE, ODDELKA, POSEBNE ZBIRKE V OBDOBJU 2009 – 2016 V KNJIŽNIČNI MREŽI

V obdobju 2014-2016 ni bilo oblikovanih zbirk oz. oddelka v: Knjižnici Jožeta Udoviča Cerknica, Knjižnici Domžale, Knjižnici Litija in Mestni knjižnici Grosuplje.

Na vprašanje o oblikovanju nove domoznanske zbirke, oddelka, posebne zbirke v obdobju 2009 – 2016 v knjižnični mreži je odgovorilo vseh 9 splošnih knjižnic z območja, in sicer je bila oblikovana v tem obdobju nova domoznanska zbirka, oddelek in/ali posebna zbirka v 6 knjižnicah, v 4 knjižnicah do oblikovanja še ni prišlo.

Knjižnica	Nova domoznanska zbirka, oddelek, posebna zbirka v obdobju 2009-2016
Mestna knjižnica Ljubljana	Zbirka Prešerniana (2015), zbirka Franceta Škerla (2016), zbirka razglednic (2013-2014).
Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik	Donacija dr. Nikolaja Sadnikarja, 2012.
Knjižnica Medvode	V letu 2012 in 2014 smo v knjižnici postavili dve samostojni omari (s prostornino 2,6 kvadratnega metra), eno za arhivsko, drugo za domoznansko gradivo. del domoznanske zbirke stoji skupaj z ostalim gradivom.
Knjižnica Logatec	V letu 2016 smo izoblikovali zbirko GOSAR, ki združuje vsa dela dr. Andreja Gosarja.
Cankarjeva knjižnica Vrhnika	Vrhnika, 2014, knjižnica IUUV Vrhnika, 2016, Knjižna zbirka čebelarja Jožeta Tršarja.

V obdobju 2009 – 2016 so knjižnice najpogosteje oblikovale nove domoznanske oz. posebne zbirke, ena (Cankarjeva knjižnica Vrhnika) pa tudi nov domoznanski oddelek. Izmed navedenih novosti je zanimiva zbirka na podlagi donacije (Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik), kar ima dejansko tudi podlago v 14. členu ZKnj-1, da knjižnica prevzema donacije knjižničnega gradiva, ki je pomembno po merilih knjižnične stroke.

5.5 DOSTOP DO DOMOZNANSKEGA GRADIVA V OSREDNJI KNJIŽNICI IN V KRAJEVNIH KNJIŽNICAH (KK)

Dostop do domoznanskega gradiva	Ime kraja																	
	Vrhnika		Domžale		Kamnik		Cerknica		Logatec		Medvode		Litija		Grosuplje		Ljubljana	
	OK	KK	OK	KK	OK	KK	OK	KK	OK	KK	OK	KK	OK	KK	OK	KK	OK	KK
gradivo je v prostem pristopu				X					X	X								
gradivo je delno v prostem pristopu		X	X		X	X			X	X	X		X			X	X	X
gradivo je postavljeno v skladiščnih prostorih knjižnice in strokovno urejeno, da omogoča takojšnjo dostopnost			X						X	X	X		X					
gradivo je postavljeno na domoznanskem oddelku	X		X	X			X	X							X		X	X
drugo																		X

V prostem pristopu v OK ima domoznansko gradivo 1 knjižnica (Knjižnica Logatec), v KK pa poleg slednje tudi Knjižnica Domžale.

Delno imajo v prostem pristopu domoznansko gradivo v OK Knjižnica Domžale, Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik, Knjižnica Logatec, Knjižnica Medvode, Knjižnica Litija in Mestna knjižnica Ljubljana. Delno v prostem pristopu v KK pa imajo domoznansko gradivo Cankarjeva knjižnica Vrhnika, Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik, Knjižnica Logatec, Mestna knjižnica Grosuplje in Mestna knjižnica Ljubljana.

V skladiščnih prostorih knjižnice in strokovno urejeno, tako da omogoča takojšnjo dostopnost, je gradivo v OK postavljeno v 4 knjižnicah: Knjižnici Domžale, Knjižnici Logatec, Knjižnici Medvode in Knjižnici Litija. V KK je domoznansko gradivo postavljeno v skladiščnih prostorih v enotah/enoti Knjižnice Logatec.

Na domoznanskem oddelku v OK je domoznansko gradivo postavljeno v 5 knjižnicah: Cankarjevi knjižnici Vrhnika, Knjižnici Domžale, Knjižnici Jožeta Udoviča Cerknica, Mestni knjižnici Grosuplje ter Mestni knjižnici Ljubljana. V KK pa imajo domoznansko gradivo na domoznanskem oddelku postavljeno Knjižnica Domžale, Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica ter Mestna knjižnica Ljubljana. Pri tem je treba opozoriti na dejstvo, da je Knjižnica Domžale pod točko 5.1 navedla, da nima domoznanskega oddelka.

Knjižnice, ki imajo dostop do domoznanskega gradiva urejeno drugače, so to lahko tudi označile, in sicer ima tako v KK Mestna knjižnica Ljubljana.

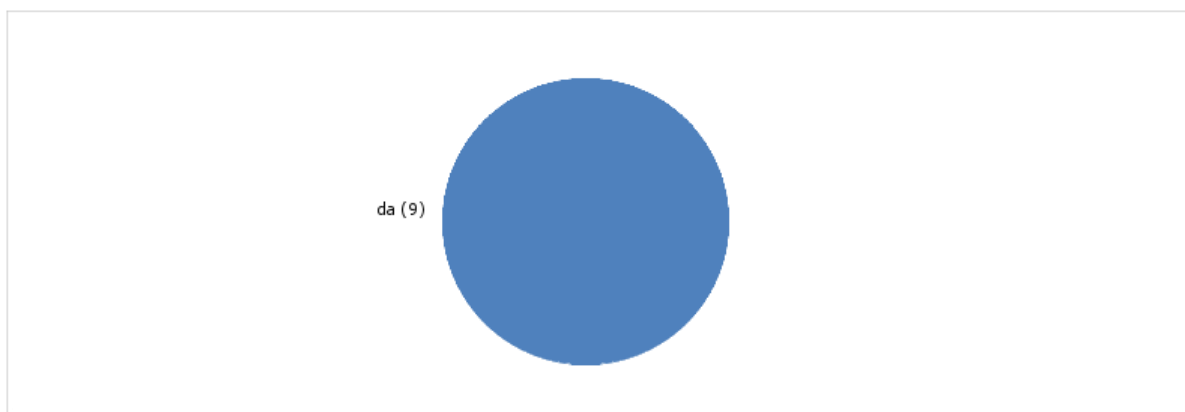
Število KK, kjer še ni urejen dostop do domoznanskega gradiva, sta navedli dve knjižnici. Knjižnica Domžale je navedla, da gradivo še ni delno v prostem pristopu v 4 KK, da gradivo še ni postavljeno v skladiščnih prostorih knjižnice in strokovno urejeno, da omogoča takojšnjo dostopnost v 4 KK ter da gradivo še ni postavljeno na domoznanskem oddelku v 2 KK. Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik pa je navedla, da gradivo še ni delno v prostem pristopu v 3 KK.

5.6 IZPOSOJA DOMOZNANSKEGA GRADIVA V OBDOBJU 1. 1. DO 31. 12. 2016

Ime knjižnice	Izposoja domoznanskega gradiva na dom		
	da	število izposoj	ne
Cankarjeva knjižnica Vrhnika (Vrhnika)	x	10	
Knjižnica Domžale (Domžale)	x	602	
Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik (Kamnik)			X
Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica (Cerknica)	,x	5200	
Knjižnica Logatec (Logatec)	x	-	
Knjižnica Medvode (Medvode)	x	1399	
Knjižnica Litija (Litija)	X	1044	
Mestna knjižnica Grosuplje (Grosuplje)	x	867	
Mestna knjižnica Ljubljana (Ljubljana)	x	15051	

Na vprašanje so odgovorile vse knjižnice Osrednjeslovenskega območja. Samo ena knjižnica (Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik) domoznanskega gradiva ne izposoja na dom. Knjižnica Logatec je navedla, da za število izposoj domoznanskega gradiva na dom nimajo podatka, ostale knjižnice pa so navedle število izposoj.

5.7 POSREDOVANJE DOMOZNANSKIH INFORMACIJ

Domoznanske informacije posredujejo vse knjižnice na območju.

5.7.1 NAČINI POSREDOVANJA DOMOZNANSKIH INFORMACIJ

Ime knjižnice	Načini posredovanja domoznanskih informacij			
	osebno	po telefonu	po elektronski pošti	drugo
Cankarjeva knjižnica Vrhnika (Vrhnika)	x	x	x	
Knjižnica Domžale (Domžale)	x	x		
Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik (Kamnik)	x	x	x	
Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica (Cerknica)	x	x	x	
Knjižnica Logatec (Logatec)	x	x	x	x
Knjižnica Medvode (Medvode)	x	x	x	
Knjižnica Litija (Litija)	x	x	x	
Mestna knjižnica Grosuplje (Grosuplje)	x	x	x	
Mestna knjižnica Ljubljana (Ljubljana)	x	x	x	

Vse knjižnice Osrednjeslovenskega območja posredujejo domoznanske informacije osebno, po telefonu in po elektronski pošti. Ena od knjižnic (Knjižnica Logatec) je navedla, da domoznanske informacije posreduje tudi na druge načine in pri tem izpostavila naslednje: medknjižnična izposoja, izposoja za potrebe razstave(NUK, Gosar) in filma (RTV, Gosar).

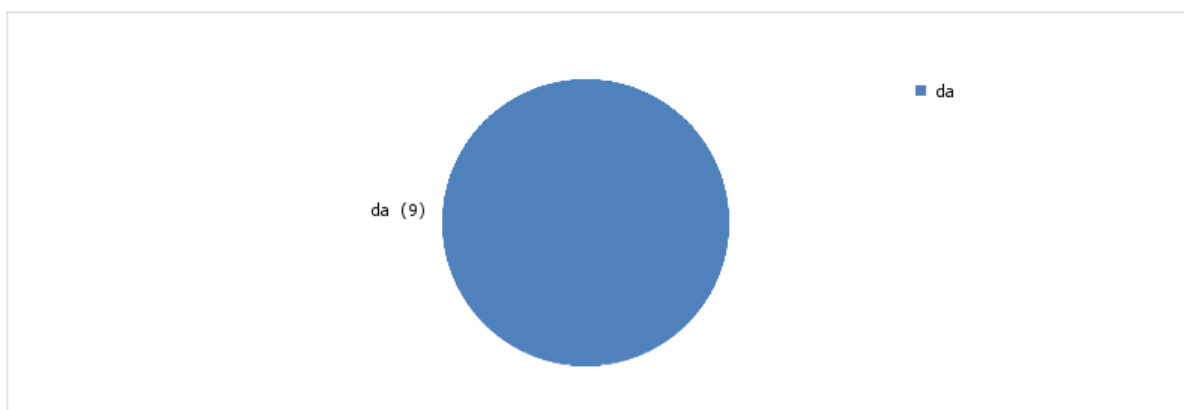
5.8 SKRB ZA PRAVILNO ZAŠČITO IN HRANJENJE GRADIVA (IFLA NAČELA ZA HRAMBO KNJIŽNIČNEGA GRADIVA IN PREDPISANO RAVNANJE Z NJIM)

Skrb za pravilno zaščito in hranjenje gradiva	Ime kraja								
	Vrhnika	Domžale	Kamnik	Cerknica	Logatec	Medvode	Litija	Grosuplje	Ljubljana
z zagotavljanjem varnosti in preprečevanjem nesreč v knjižničnih zgradbah in okolici	x	x	x	x	x	x	x	x	x
s primernimi klimatskimi pogoji	x	x		x			x	x	x
z ustreznim ravnanjem s tradicionalnim gradivom, fotografskim in filmskim gradivom ter avdiovizualnimi nosilci	x	x	x	x		x	x	x	x
z izvajanjem reprodukcije gradiva (fotokopiranje, mikrofilmanje in digitalizacija)	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Največji poudarek dajejo knjižnice območja zagotavljanju varnosti in preprečevanju nesreč v knjižničnih zgradbah in okolici (9 knjižnic) ter izvajanju reprodukcije gradiva (fotokopiranje, mikrofilmanje in digitalizacija) (9 knjižnic). Sledi skrb za ustrezno ravnanje s tradicionalnim gradivom, fotografskim in filmskim gradivom ter avdiovizualnimi nosilci (8 knjižnic) ter nato še skrb za primerne klimatske pogoje (6 knjižnic).

6 DIGITALIZACIJA DOMOZNANSKEGA GRADIVA

6.1 IZVAJANJE DIGITALIZACIJE DOMOZNANSKEGA GRADIVA

Digitalizacijo domoznanskega gradiva izvajajo vse knjižnice na območju.

6.1.1 IZVEDBA IN FINANCIRANJE DIGITALIZACIJE DOMOZNANSKEGA GRADIVA

Ime knjižnice	Izvedba in financiranje digitalizacije				
	z lastnim kadrom in opremo	pri zunanjem izvajalcu	z lastnimi sredstvi	v okviru izvajanja posebnih nalog OOK	drugo
Cankarjeva knjižnica Vrhnika (Vrhnika)	x	x	x	x	
Knjižnica Domžale (Domžale)	x	x	x	x	
Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik (Kamnik)		x	x	x	
Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica (Cerknica)	x	x	x	x	
Knjižnica Logatec (Logatec)	x			x	
Knjižnica Medvode (Medvode)		x		x	
Knjižnica Litija (Litija)	x			x	
Mestna knjižnica Grosuplje (Grosuplje)	x	x	x	x	
Mestna knjižnica Ljubljana (Ljubljana)	x	x	x	x	

Glavni način izvajanja in financiranja digitalizacije domoznanskih gradiv v slovenskih splošnih knjižnicah je v okviru izvajanja posebnih nalog OOK, kar je označilo vseh 9 knjižnic Osrednjeslovenskega območja. Sledi digitalizacija z lastnim kadrom in opremo v 7 knjižnicah, 2 knjižnici pa teh pogojev za opravljanje digitalizacije nimata. Pri zunanjem izvajalcu poteka digitalizacija v 7 knjižnicah, 2 knjižnici pa ne izvajata digitalizacije pri zunanjem izvajalcu. Z lastnimi sredstvi digitalizira 6 knjižnic, medtem ko 3 knjižnice nimajo lastnih sredstev za digitalizacijo.

6.2 DOSTOPNOST DIGITALIZIRANEGA GRADIVA UPORABNIKOM

Ime knjižnice	Dostopnost digitaliziranega gradiva	
	Lokalno v knjižnici	Z dostopom na daljavo
Cankarjeva knjižnica Vrhnika (Vrhnika)	x	x
Knjižnica Domžale (Domžale)		x
Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik (Kamnik)		x
Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica (Cerknica)	x	x
Knjižnica Logatec (Logatec)	x	x
Knjižnica Medvode (Medvode)	x	x
Knjižnica Litija (Litija)	x	x
Mestna knjižnica Grosuplje (Grosuplje)	x	x
Mestna knjižnica Ljubljana (Ljubljana)		x

Digitalizirano gradivo je uporabnikom dostopno lokalno v knjižnici v 6 knjižnicah območja, z dostopom na daljavo pa v vseh 9 knjižnicah.

6.3 OKVIRNI NAČRT DIGITALIZACIJE V NASLEDNJIH TREH LETIH (VSEBINSKO IN TERMINSKO, NA SPLOŠNO, OCENA)

Okvirni načrt digitalizacije v naslednjih treh letih je podalo 7 splošnih knjižnic Osrednjeslovenskega območja (navedeni so v spodnji preglednici). Načrta nista podali Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica in Knjižnica Litija.

Največ je želja po digitalizaciji domoznanskih monografij, pa tudi raritet, slikovnega gradiva in člankov. Omenjajo tudi izdelavo biografskega leksikona, popis člankov z domoznansko vsebino, dopolnjevanje domoznanskih vsebin na portalu Kamra, izid domoznanskega zbornika ter domoznanskih del.

Knjižnica	Načrti digitalizacije
Cankarjeva knjižnica Vrhnika	Digitalizacija domoznanskih člankov glede na razpoložljiv kader in sredstva.
Knjižnica Domžale	Radi bi digitalizirali knjige Staneta Stražarja, ki je napisal kar nekaj knjig, ki opisujejo naše kraje. Ker je avtor pokojni, bomo poskušali dobiti dovoljenje za digitalizacijo gradiva od njegovih sorodnikov. Digitalizacijo bi radi izvedli s podporo OOK v naslednjih treh letih.
Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik	Digitalizacija izbora domoznanskih monografij, ki so bile izdane pred letom 1940. Vključili bomo tudi prvotiske pesniških zbirk in drugih leposlovnih del kamniških in komendskih avtorjev. Digitalizirane domoznanske vsebine bomo objavljali v digitalni knjižnici Slovenije in spletnem portalu kamra. Okvirno bomo digitalizirali 2 deli na leto.
Knjižnica Logatec	Veliko gradiva bi bilo treba digitalizirati iz zapuščin, ki jih hrani knjižnica. V okviru časovnih in kadrovskih in tehničnih zmožnosti bomo to tudi v čim večji meri storili.
Knjižnica Medvode	V sodelovanju z OOK MKL želimo vsako naslednje leto digitalizirati 8 izvodov monografij, z zunanjim izvajalcem pa slikovno gradivo.
Mestna knjižnica Grosuplje	Izdelava elektronskega biografskega leksikona, popis člankov z domoznansko vsebino, dopolnjevanje domoznanskih vsebin na Kamri, izid domoznanskega zbornika (zbornik občin Grosuplje, Ivančna Gorica, Dobropolje) in izid treh domoznanskih del (stare razglednice) do leta 2019, če bodo na voljo človeški in finančni viri.
Mestna knjižnica Ljubljana	V Slovanski knjižnici obstaja večji fond raritet, za naslednja leta pripravljamo obsežnejši načrt postopne digitalizacije večine teh raritet, v okviru finančnih zmožnosti in virov financiranja, ter skladno z našimi postavljenimi prioritetami glede domoznanskih, za lokalno skupnost zanimivih gradiv.

7 SINERGIJSKI UČINKI SODELOVANJA S KNJIŽNICAMI NA OBMOČJU

7.1 PRIČAKOVANJA OD IZVAJANJA TRETJE POSEBNE NALOGE OSREDNJE OBMOČNE KNJIŽNICE – OOK (KOORDINACIJA ZBIRANJA, OBDELAVE IN HRANJENJA DOMOZNANSKEGA GRADIVA)

Svoja pričakovanja na področju izvajanja tretje posebne naloge OOK, in sicer koordinacije zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva, je navedlo 8 knjižnic Osrednjeslovenskega območja, 1 odgovora ni podala (Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica).

Od izvajanja tretje posebne naloge OOK knjižnice na območju (OK) v glavnem pričakujejo, da se bo dosedanje sodelovanje nadaljevalo in nagradilo. OK si želijo koordinacijo praktično na vseh področjih domoznanske dejavnosti, najpogosteje pa so navedle svetovanje in pomoč pri digitalizaciji gradiva, sodelovanje pri skupnih projektih ter izobraževanja in usposabljanja s

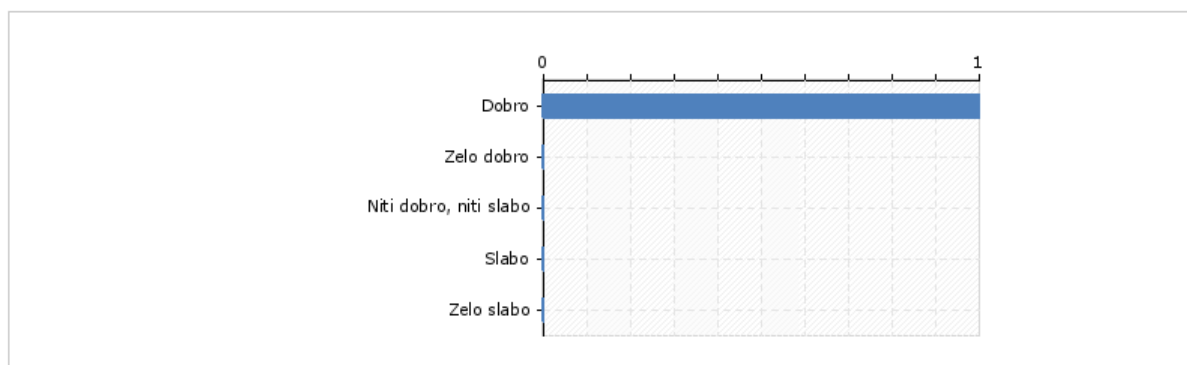

področja domoznanske dejavnosti . OOK pa izpostavlja nadaljevanje dobrih praks in projektov, ki so se izkazali za uspešne. Natančen pregled odgovorov knjižnic se nahaja v spodnji preglednici.

Knjižnica	Koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva OOK - pričakovanja
Cankarjeva knjižnica Vrhnika	Izobraževanja, finančna in kadrovska podpora
Knjižnica Domžale	Pričakujemo, da nam bo OOK še naprej nudila svetovanje pri digitalizaciji in reševanju avtorskopravne dileme s področja pridobivanja soglasij za objavo na Kamri
Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik	Pričakujemo koordinacijo in izobraževanje ter pomoč pri obdelavi domoznanskih člankov in prispevkov.
Knjižnica Logatec	Pomoč pri zahtevnejših strokovnih nalogah, napotki pri zahtevnejšem domoznanskem delu, predvsem bi si želeli kakšno izobraževanje s področja domoznanstva - najsi bo o obdelavi, digitalizaciji, hranjenju itn. domoznanskega gradiva.
Knjižnica Medvode	Vzajemna pomoč, nadaljevanje in nadgradnja dosedanjega sodelovanja.
Knjižnica Litija	Pomoč pri zbiranju in digitalizaciji - s smislu skupnih regijskih projektov ter spodbude pri novih znanjih.
Mestna knjižnica Grosuplje	Domoznanska dejavnost je primarna naloga vsake knjižnice na svojem območju, od OOK pričakujemo pomoč pri obdelavi različnih vrst gradiva
Mestna knjižnica Ljubljana	Nadaljevanje dobrih praks in projektov, ki so se izkazali za uspešne: Kamra, projekti digitalizacije, strokovno-teoretično delo v okviru posvetov Domfest.

7.2 ZADOVOLJSTVO S SODELOVANJEM S KNJIŽNICAMI NA OBMOČJU NA PODROČJU DOMOZNANSKE DEJAVNOSTI

OOK Mestna knjižnica Ljubljana ocenjuje zadovoljstvo sodelovanja s knjižnicami na območju kot »dobro«. To utemeljuje z izjavo, da knjižnice območja uspešno sodelujejo predvsem na področju digitalizacije gradiv iz fondov knjižnic, ki imajo izrazito domoznanski značaj (npr. občinska glasila in zborniki), kakor tudi pri grajenju zbirk na domoznanskem portalu Kamra. Knjižnicam so v podporo tudi pri pripravi strokovnih mnenj, ki so jim v pomoč pri pridobivanju domoznanskih gradiv in utemeljevanju financirjem glede upravičenosti in pomena nakupa lokalnih domoznanskih gradiv za potrebe posameznih knjižnic. Uspešno poteka tudi koordinacija skupnih projektov domoznanskega značaja (npr. priprava bibliografije domoznanskih serijskih publikacij).

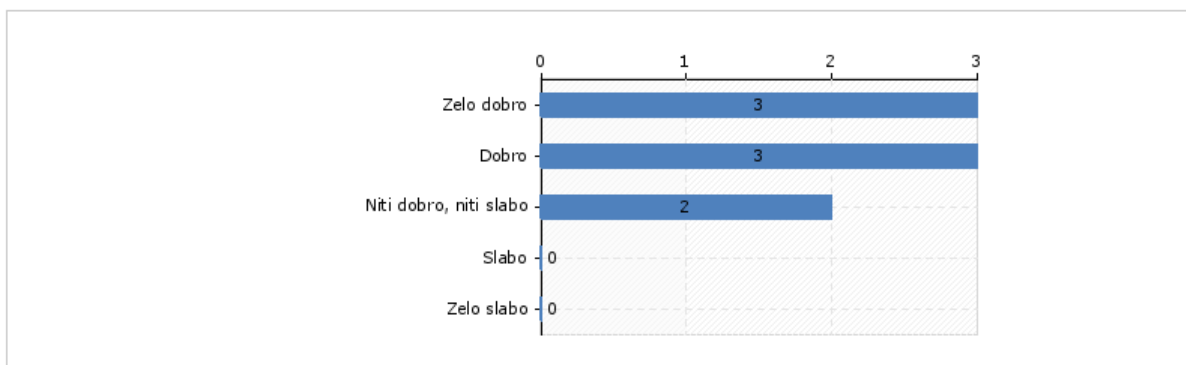

3 OK ocenjujejo zadovoljstvo sodelovanja z OOK na področju koordinacije domoznanstva kot »zelo dobro«, kar utemeljuje s tem, da z OOK odlično sodelujejo na projektu Kamra, trdom

OOK za reševanje njihovih problemov ter pri nudenju pomoči in informacij in z možnostjo izposoje tehnične opreme.

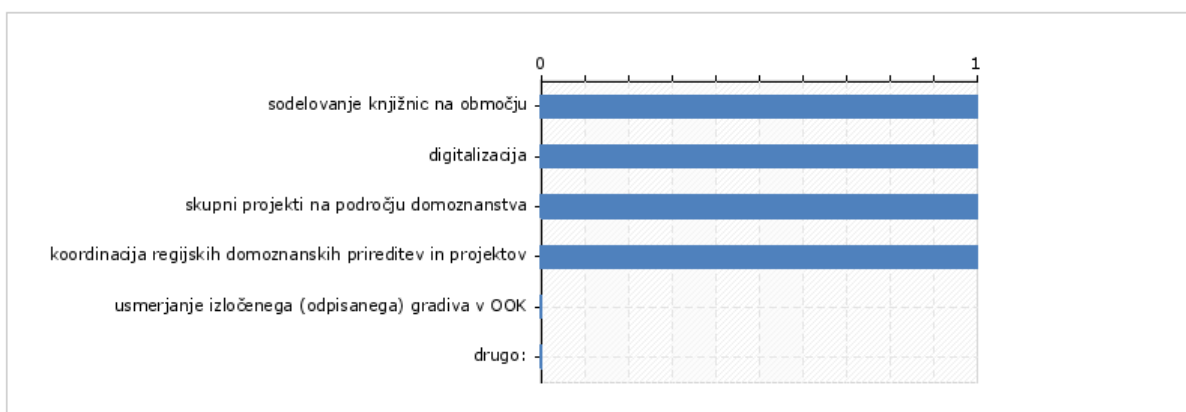
3 OK ocenjujejo zadovoljstvo sodelovanja z OOK na področju koordinacije domoznanstva kot »dobro«, kar utemeljujejo s tem, da je sodelovanje korektno, pri tem pa izpostavljajo digitalizacijo knjižničnega gradiva, izposoje tehnične opreme in gradiva za domoznanske razstave, pripravo izobraževanj za nove projekte, izpostavljanje vsebin in poudarkov ter pomoč pri uvajanju novosti. Ena od treh knjižnic utemeljitve svojega mnenja ni podala.

2 OK ocenjujeta zadovoljstvo sodelovanja z OOK na področju koordinacije domoznanstva kot »niti dobro, niti slabo«, česar ne utemeljujejo – ena od knjižnic namreč utemeljitve ni podala, druga pa je zapisala le, da dobro poteka koordinacija na področju izobraževanja.

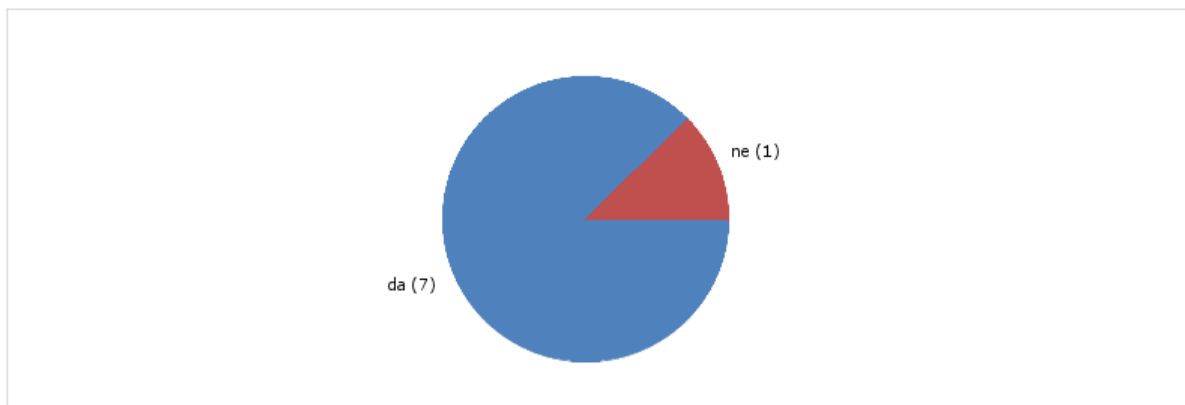

7.3 MNENJE O PRISPEVKU K IZGRADNJI DOMOZNANSKE OBMOČNE ZBIRKE OOK

Po mnenju Mestne knjižnice Ljubljana (OOK) prispeva k izgradnji domoznanske območne zbirke v OOK sodelovanje knjižnic na območju, digitalizacija, skupni projekti na področju domoznanstva ter koordinacija regijskih domoznanskih prireditev in projektov, ne pa tudi usmerjanje izločenega (odpisanega) gradiva v OOK.

7.4 POZITIVNI UČINKI KOORDINACIJE DOMOZNANSKE DEJAVNOSTI NA OBMOČJU

7 knjižnic Osrednjeslovenskega območja meni, da so učinki koordinacije domoznanske dejavnosti na območju pozitivni, 1 knjižnica (Mestna knjižnica Grosuplje) pa meni, da koordinacija domoznanske dejavnosti, ki jo izvajajo OOK, nima pozitivnih učinkov na izvajanje domoznanstva v knjižnicah na območju. To utemeljuje z navedbo, da OOK knjižnicam na območju pomaga le pri obdelavi različnih tipov gradiva in s spletnimi rešitvami.

1 knjižnica (Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica) se ni opredelila glede učinkov koordinacije domoznanske dejavnosti, ki jo izvajajo OOK.

Pozitivne učinke koordinacije OOK je 6 knjižnic tudi pojasnilo, kot je razvidno iz spodnje preglednice.

Knjižnica	Pozitivni učinki koordinacije domoznanske dejavnosti OOK na območju
Cankarjeva knjižnica Vrhnika	Širše prepoznavanje domoznanske dejavnosti.
Knjižnica Domžale	OOK ima navadno kader, ki se ukvarja samo z domoznanstvom in ima tako več časa ter izkušenj s tega področja, da prenese dobro prakso iz OOK na OK.
Knjižnica Logatec	V manjših knjižnicah je domoznanstvo velikokrat zelo na koncu prioriteta dela v knjižnici, zanj je namenjen zelo omejen čas. S pomočjo koordinacije mnogokrat prejmemo pomoč, zelo dobra oblika le-te so npr. sredstva, namenjena za digitalizacijo domoznanskega gradiva.
Knjižnica Medvode	OOK ima poleg strokovnega kadra tudi več finančnih sredstev, ki omogočajo razvoj dejavnosti, vidnost domoznanskih vsebin na celotnem območju, poleg tega se aktivnosti ne podvajajo (npr. gradivo je digitalizirano enkrat, povezave omogočajo dostop vsem zainteresiranim).
Knjižnica Litija	Izpostavljanje vsebin, poudarkov, pomoč pri uvajanju novosti ter izobraževanje.
Mestna knjižnica Ljubljana	Na podlagi odziva knjižnic območja, ki je še posebno pozitiven pri skupnih projektih digitalizacije.

8 RAZVOJ DOMOZNANSKE DEJAVNOSTI

8.1 MNENJA IN PREDLOGI GLEDE DOMOZNANSKE DEJAVNOSTI

Mnenja in predloge glede domoznanske dejavnosti je na Osrednjeslovenskem območju podalo 5 knjižnic.

Knjižnica	Mnenja in predlogi
Cankarjeva knjižnica Vrhnika	Čim več skupnih projektov, srečanj. Sistemska/celostna ureditev pravnih osnov na nacionalnem nivoju (digitalizacija – avtorske pravice).
Knjižnica Domžale	Predlagam, da bi domoznanski delavci imeli v okviru svoje OOK redna izobraževanja.
Knjižnica Medvode	Tudi v knjižnicah, kot je naša, bi bilo gradiva in dela dovolj za polno zaposlenega delavca na področju domoznanstva, zato bi bilo morda potrebno razmisliti o znižanju zahtev pri določanju števila domoznanskega gradiva, ki dovoljuje zaposlitev delavca za samo to področje.
Mestna knjižnica Grosuplje	Potrebni so skupni kriteriji za pridobivanje, obdelavo, hranjenje in posredovanje v skladu s tehničnimi danostmi in potrebami uporabnikov.
Mestna knjižnica Ljubljana	Pridobiti domoznanski obvezni izvod za območje posamezne OOK. Več sredstev za projekte digitalizacije, predvsem pa po prioritetah in na nacionalni ravni priprava seznama vsebin, ki jih je še potrebno digitalizirati. Tu vidimo veliko vlogo NUK ter njene službe za razvoj in upravljanje digitalne knjižnice, ki bi morala pripraviti usklajen akcijski načrt s prioritetami v sodelovanju z vsemi (ne le splošnimi) knjižnicami, ki v svojih fondih hranijo domoznansko in drugo za širšo javnost zanimivo gradivo. Pri tem vidimo tudi pomembno vlogo OOK, ki bi se morale aktivno vključiti v pripravo tovrstne nacionalne strategije digitalizacije.

8.2 VIZIJA DOMOZNANSKE DEJAVNOSTI

Vizijo domoznanske dejavnosti je podalo 7 splošnih knjižnic Osrednjeslovenskega območja.

Knjižnica	Sodelovanje z drugimi sorodnimi ustanovami pri domoznanskih projektih
Cankarjeva knjižnica Vrhnika	Zbiranje, ustrezna obdelava in posredovanje (promocija) preko različnih medijev v lokalnem okolju in širše.
Knjižnica Domžale	Naša vizija je ustanovitev domoznanskega oddelka in enega strokovnega delavca, ki se bo polni delavni čas ukvarjal z domoznanstvom
Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik	Omogočanje dostopnosti domoznanskega gradiva z digitalizacijo in ureditvijo gradiva, ki še ni urejeno (drobni tisk, slikovno gradivo).
Knjižnica Medvode	Nadaljevali bomo z doslej zastavljenim delom (zbiranje, ..., digitalizacija, domoznanski večeri, sodelovanje z in izobraževanje lokalne skupnosti o pomenu domoznanstva, sodelovanje na spletnem portalu Kamra, širjenje vsebin preko socialnih omrežij, samostojni domoznanski oddelk s polno zaposlenim domoznanskim delavcem v novem prizidku knjižnice ...
Knjižnica Litija	Z zbiranjem domoznanstva omogočati prepoznavnost, omogočati dostopnost do zbranega gradiva (on-line).

Mestna knjižnica Grosuplje	Zaposliti strokovnega sodelavca, ki bo skrbel za domoznansko dejavnost.
Mestna knjižnica Ljubljana	Vzpostavitev in razvoj izobraževalnih vsebin za mlade o dediščini mesta kot storitev v prostorih knjižnice in kot zabavna promocija dediščine v virtualnem okolju, ki je domače mladini; uravnoteženje dejavnosti vnosa novih zapisov v vzajemni katalog v smislu boljšega pokrivanja sodobnih vsebin v primerjavi s skrbjo za obdelavo starejših virov, skrb za kvalitetno domoznansko bibliografijo. krepitev vloge in prepoznavnosti centra za domoznanstvo in specialne humanistične zbirke Mestna knjižnica Ljubljana tudi na nacionalnem nivoju.

9 PRIMERJAVA Z REZULTATI NA DRŽAVNI RAVNI

H1: Vse splošne knjižnice in UKM zbirajo, obdelujejo, hranijo in posredujejo domoznansko gradivo (Zakon o knjižničarstvu, 2001, 2. in 29. člen).

Hipotezo lahko za Osrednjeslovensko območje potrdimo, saj vse splošne knjižnice območja zbirajo, obdelujejo, hranijo in posredujejo domoznansko gradivo. Mestna knjižnica Ljubljana je ena izmed dveh OOK, ki ne opravljata nalog varovanja knjižničnega gradiva, ki je kulturni spomenik, saj tovrstnega gradiva nimata v svoji zbirki. To nalogo na območju opravljajo 4 knjižnice: Knjižnica Domžale, Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica, Knjižnica Litija in Mestna knjižnica Grosuplje.

H2: Domoznansko gradivo je postavljeno ločeno od ostalih delov knjižnične zbirke, tudi če ni organizirano v posebno zbirko (Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe, 2003, 13. člen).

Hipoteze za Osrednjeslovensko območje ne moremo potrditi, saj je domoznansko gradivo postavljeno deloma ločeno, deloma pa skupaj z ostalim knjižničnim gradivom v 4 OK ter 4 KK.

H3: Za opravljanje dejavnosti domoznanske zbirke ima knjižnica 1 strokovnega delavca na prirast 5.000 enot domoznanskega gradiva letno, ob manjšem prirastu pa sorazmerno manj (Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe, 2003, 14. člen).

Hipoteze za Osrednjeslovensko območje ne moremo potrditi, saj nobena od knjižnic na območju ne dosega prirasta, navedenega kot pogoj za zaposlitev kadra.

H4: Vse domoznansko gradivo, ki ga hranijo splošne knjižnice in UKM, je obdelano in dostopno v nacionalnem vzajemnem bibliografskem sistemu.

Hipoteze za Osrednjeslovensko območje ne moremo potrditi, saj je v knjižnicah na območju še precej neobdelanega gradiva, ki tako ni dostopno v nacionalnem vzajemnem bibliografskem sistemu.

H5: Vse splošne knjižnice in UKM digitalizirajo domoznansko gradivo, ki je nato v digitalni obliki dostopno na daljavo.

Za Osrednjeslovensko območje lahko to hipotezo potrdimo, saj vse splošne knjižnice na območju digitalizirajo domoznansko gradivo ter nato omogočajo njegovo dostopnost na daljavo.

V Mestni knjižnici Ljubljana želimo izpostaviti, da slovenske splošne knjižnice v statistikah še vedno upoštevamo različne kriterije za to, kaj štejemo pod domoznansko gradivo in kaj ne. Od tod izhajajo razlike med vrednostmi pri posameznih knjižnicah, posledično pa so le-te med seboj neprimerljive. V Mestni knjižnici Ljubljana, na primer, pri uvrščanju gradiva med domoznansko upoštevamo tisto res najožjo definicijo domoznanskega gradiva (vključimo le gradivo, ki je posebnega pomena za Ljubljano), saj večina produkcije nastane prav v Ljubljani, zato se nam ne zdi smiselno, da bi v domoznansko gradivo uvrščali vse, kar je bilo izdano na našem območju. Ker je torej naša definicija domoznanskega gradiva precej ožja od tistih, ki se jih držijo ostale knjižnice, so razlike v številkah pri obsegu domoznanskega gradiva ter prirastu med MKL in drugimi OOK zelo očitne.